

Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem / Emil Filla Gallery Ústí nad Labem
Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem, o. p. s. Ústí nad Labem
Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem /
Faculty of Art and Design of Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem
Galerie Arsenal v Białystoku / Arsenal Gallery in Białystok

MÍSTO V SRDCI / PLACE IN HEART

Kurátoři / Curators:

Michal Koleček, Monika Szewczyk

Umělci / Artists:

**Jiří Černický, Hubert Czerepok, Oskar Dawicki, Šejla Kamberić, Zdena Kolečková,
Kobas Laksa, Eva Mráziková & Martin Mrázik, Pavel Mrkus, Joanna Rajkowska,
Erzen Shkololli, Slaven Tolj**

Galerie Emila Filly Ústí nad Labem / Emil Filla Gallery Ústí nad Labem

19. března – 25. dubna, 2009 / March 19 – April 25, 2009

Kurátorský koncept:

Současné výtvarné umění je charakteristické stále se prohlubující koncentrací vlastního institucionálního rámce a zároveň jistou globalizací jednotlivých uměleckých postojů a tvůrčích strategií. Ve specifickém post-totalitním prostředí střední a jihovýchodní Evropy jsou tyto centralizační procesy vyvažovány zřetelnou sociální a kulturní nestabilitou. Transformace společenských systémů je v této souvislosti doprovázena nezájmem o umělecké projevy, nedostatky ve sféře provozu umění a nezřídka také neo-koloniálním přístupem globální scény k lokálnímu milieu. Omezené finanční zdroje, absence produkčního zázemí, nerozvinutý trh s uměleckými díly i další limity „fungování umění“ často orientují aktivity post-totalitních autorů směrem do mezinárodních uměleckých center. Poselství, se kterým do tohoto sofistikovaného a ve srovnání s jejich zkušenostmi tolik odlišného prostředí přicházejí, je však nezřídka pro internacionální publikum nesrozumitelné. Umění od jinud, z periferie se tak dostává do komunikační krize a jeho tvůrci se ocitají v jakémsi stavu permanentní kulturní a rovněž institucionální beztíže.

Jednou ze strategií jak takovéto transformační deviace čelit může být důsledná reflexe bohatství estetiky „okraje“. Ta je doprovázena silnou sociální sounáležitostí s daným prostředím a často rovněž nezbytnými organizačními aktivitami suplujícími absenci jakéhokoli provozního a produkčního rámce současného umění. Řada umělců se takto tváří v tvář deziluzi vyplývající ze zdánlivě neměnné hierarchie systémů kulturní reprezentace pokouší o vytváření alternativních tvůrčích vztahů. Umělecká díla vznikající na rozhraní dominance a marginality potom často získávají charakter kulturně-sociálního znaku, jehož podstatou je využívání principů dokumentace reality a konfrontace reality s artificialností. Tematizovaná realita je přitom nahlížena komplexně v průsečíku specifických vlastností historických, společenských, kulturních i estetických. Vzniká tak estetický kód, jehož základní funkce tkví ve schopnosti autentické a zároveň tautologické reference

signifikantního místa a jeho sociálního klimatu. Soustředění na „jinakost“ vlastní pozice přitom navazuje na kritiku dominance tzv. západního světa a v souvislosti s Derridovým „differance“ také na principy dekonstrukce. Současné střeoevropské a jihovýchodoevropské výtvarné umění tuto „jinakost“ často uplatňuje v procesu označování, přičemž v jeho rámci upřednostňuje hybridní modely pseudo-dokumentarismu, fiktivnosti nebo zastupování. Vzniká tak specifický post-totalitní diskurs estetické nepatřičnosti, vizuálního znejistění a svádění, který je prostoupen kritikou dominance globalizačních procesů, absencí pevného institucionálního rámce i vypjatou významovou suplementaritou.

Z hlediska vyjadřovacích prostředků se důraz kladený na pseudo-dokumentárnost či fiktivnost v současném střeoevropském a jihovýchodoevropském umění projevuje především akcentováním fotografie a také různých forem video-artu. V této souvislosti je však třeba upozornit na nové chápání fotografie, které se v technologické rovině posunulo a rozšířilo směrem do oblasti médií produkujících technický statický obraz (vedle tradiční fotografie se jedná o různé digitální a počítačově manipulované tisky). Důvodů pro tak masivní expanzi technických pseudo-dokumentárních obrazů do prostoru post-totalitního výtvarného umění jistě najdeme celou řadu. Pro určité zjednodušení bychom je mohli rozdělit na vnější (reagující na teoretické i institucionální pohyby v globálním kontextu současného výtvarného umění) a vnitřní (odrážející lokální sociální a kulturní situaci). Zcela zásadní roli v této otázce sehrála konfrontace post-totalitního kulturního milieu s pozicí fotografického média ve spektru mezinárodní umělecké scény ovlivňované v první polovině 90. let 20. století ještě velice významně postmodernismem.

Současné vizuální umění ve víru vlivů multikulturní společnosti jenom těžko hledá vypjatou originalitu. To, co nás na umění ještě stále zajímá, je především vzájemná komunikace a nedirektivní individuální angažovanost na konkrétním sociálním prostředí. Vizualizované a estetizované individuální příběhy z různých koutů transformujícího se post-totalitního prostoru bezesporu mohou rozšířit hranice našeho vnímání. Takové posuny se snad zdají být poněkud nedostatečné, neefektní či dokonce cudné, v konečném důsledku ale vždy přinášejí novou a neopakovatelnou zkušenost.

Jiří Černický

Aerodynamická krajina / Aerodynamic Landscape, 2008

**Aerodynamický panelák / Aerodynamic Tower Block, 2008
mixed media (pullover)**

Spider, 2008

video loop

Klíčovým hybatelem uměleckého směřování Jiřího Černického se stal důraz kladený na širší socio-kulturní aspekty. Jeho tvorba se vyznačuje bohatstvím výrazových proměn, vypjatých gest i svébytného humoru. Každé dílo tohoto autora skrývá silný příběh v rovině obsahové a zároveň divákům odhaluje dobrodružný proces hledání adekvátních vyjadřovacích strategií. Chceme-li formulovat určitou jednotící linii usilování tohoto autora, je zbytné zmínit jeho neutuchající schopnost téměř dětského údivu a rovněž vůli po otevřené komunikaci, často vyhocené na ostří nože. Právě tyto komponenty uměleckého uvažování Černickému dovolují, při jakoby letném surfování, odhalovat dominantní proudy na hladině současné společnosti. Trpělivé zaznamenávání banálních situací lze chápat jako umělcevo opatrnou rekognoskaci terénu, zabydlování se v daném sociálním prostředí a v neposlední řadě také budování vícesměrné dějové struktury..

Hubert Czerepok

Nikdy nebudeš Polákem / You'll never be a Pole, 2008

neon

Hubert Czerepok se zabývá nejen paranormálními jevy, ale také absurdními situacemi. Jeho tvorba velmi často připomíná jakési cover verze – více či méně přesné opakování situací. Neonový nápis, na kterém stojí *Nikdy nebudeš Polákem*, je rovněž takovým dílem. Opakuje se v něm, včetně původního pravopisu, slogan, který se objevil na transparentech na polských fotbalových stadionech a směřoval proti brazilskému hráči Legie Varšava Rogeru Guerreirovi. Dílo slouží jako záznam emocionálního stavu a názorové charakteristiky extremistických nacionalistických a neofašistických skupin. Přenesením sloganu do galerie v rafinované formě neonového nápisu dochází k určitému posunu. Umělec nekomentuje přímým způsobem realitu, s níž se setkal; tato realita hovoří sama za sebe a nevyžaduje žádný komentář.

Oskar Dawicki

Místo v srdci / Place in Heart, 2008

instalace

Oskar Dawicki vytváří obří klec, která klaustrofobicky vyplňuje galerijní prostor a kterou tvoří stejné ptačí klece vyráběné v Číně. Nové, bílé, prázdné a dokonale čisté postrádají jakékoli známky života. Jsou také chladné; přesně jako nám chladné a tvrdé připadají laboratorní místnosti. Jako nejživější prvek paradoxně působí mrtvý pták uprostřed celé konstrukce. Toto dílo Oskara Dawickeho nastoluje otázku týkající se mezí svobody. Může mít svoboda vůbec nějaké meze? Dá se nějak odstupňovat? Poskytuje nám obří a přepychová klec větší svobodu než klec těsná a špinavá?

Šejla Kamerić

Západ slunce / Sunset, 2008

videosmyčka

Varšavské ghetto v plamenech, duben 1943.

Snímek je považován za jedinou barevnou fotografii zachycující varšavské ghetto v plamenech během povstání v roce 1943. Vytvořil ho jako diapozitiv Karol Grabski z Lodže, který se tehdy ve Varšavě skrýval.

„Moře plamenů zaplavilo domy a dvorky... Nikde žádný vzduch, jen černý dusivý dým a spalující žár sálající z doruda rozžhavených zdí, ze žhnoucích kamenných schodišť.“

Marek Edelman, 2007

V roce 1942 Edelman jako mládežnický vůdce židovských odborů (Bund) patřil k zakladatelům podzemní Żydowskiej Organizacji Bojowej (židovské bojové organizace). Během povstání ve varšavském ghettu v dubnu až květnu 1943, vedeného hlavním velitelem Mordechaiem Anielewiczem, se Edelman stal jedním ze tří podvelitelů ZOB v kartáčnické oblasti ghetta. Edelman přežil útisk během povstání a likvidaci ghetta a díky pomoci podzemních aktivistů Armii Ludowej (Lidové armády) se mu podařilo uprchnout.

Zdena Kolečková

Trojí identita / Tripple identity, 2008 mixed media

Na rozkvetlých loukách Jesenicka, kde kdysi žilo převážně německé obyvatelstvo, narazila Zdena Kolečková na tamější botanickou zvláštnost – úchvatnou a přitom nenápadnou květinu. Na orientačních tabulích blízké naučné stezky se dočetla, že se jedná o unikátní druh byliny nazývající se *Violka žlutá sudetská*. Na základě tohoto nečekaného zážitku vyhledala další dva botanické endemity oblasti bývalých Sudet: *Zvonek okrouhlostý sudetský* a *Mateřídoušku nádhernou sudetskou*. Naleznuté botanické vzorky celé léto kreslila a ukázky všech tří rostlin vylisovala a založila do herbáře. Kresby na ručním papíře vyrobeném v místní manufaktuře a listy herbáře autorka poskládala do prosklených dřevěných kazet a doplnila českými, polskými, německými a latinskými popiskami.

Kobas Laksa

Vydal jsem se na pouť se svou matkou / I went on a pilgrimage with my mom, 2007 video, 22'30"

Film *Vydal jsem se na pouť se svou matkou* je videozáznamem pouti do poutního místa Licheň, kterou zorganizovala umělcova matka, jež je aktivistkou náboženské skupiny Radio Maryja. Umělec ukazuje tuto pouť jako specifický rituál, od něhož si on sám udržuje chladný odstup; avšak setkání uměleckého světa s aktivisty Radio Maryja jsou obvykle plná emocí. Atraktivní na tomto filmu je dualita blízkých vztahů mezi matkou a synem a faktu, že svět poutníků je zcela nesrovnatelný se světem umělců.

Eva Mráziková a Martin Mrázik

Nikdy neodejdu / I'll never leave, 2008 instalace, slide show

Projekt tvoří instalace ve tvaru pracoviště, které by mělo působit, jako by z něj právě někdo odešel. Instalaci doplňuje slide show a zvukový záznam. Ve volném sledu se na obrazovce rychle střídají záběry krajiny, v níž umělci žijí a kterou jsou ovlivňováni. Obrázky jsou ve skutečnosti velmi subjektivním záznamem tohoto prostoru (vybrané snímky nebyly vždy pořizovány s úmyslem dokumentovat krajinu, ale mnohem častěji k zaznamenání konkrétní nálady, cesty, příběhu, ... především osobních a rodinných okamžiků). Do rychle se měnící prezentace zaznívá litanie, v níž se opakuje jediná věta: „Nikdy neodejdu. Nikdy neodejdu. Nikdy neodejdu.“ Tato litanie se stává zbožným přáním, modlitbou, lakonickým stanoviskem, absurdním prohlášením, které kontrastuje s prázdným místem za stolem...

Projekt na jedné straně pracuje s reálným prostředím, které evokuje specifický pocit (dokumentární, sociální, retrospektivní), a vizuálními a zvukovými prostředky se narušuje jeho původní forma a přidávají se k němu další volně interpretované situace. Druhá stránka, zastoupená především zvukovou instalací mluveného slova, se týká tématu odcházení, opouštění a vykořenění – ať už jde o rovinu intimních osobních vztahů (jako je rozluka, smrt, odloučení, zrada) nebo obecněji o úroveň sociálních vztahů (odcházení a mizení ve smyslu sociálně-politických konfliktů). Nejasná promluva ještě umocňuje neurčitost instalace a neschopnost uvědomit si pravdu, vztah a řešení věcí a situací, které všemi způsoby vytvářejí velmi konkrétní lidské osudy.

Pavel Mrkus

Umělec / The Artist, 2006
videosmyčka

The Artist – nebo artista – čínský varietní umělec je lapen ve vlastní nekonečné smyčce dokonalého krouživého pohybu s porcelánovou mísou na hlavě. Je při tom uzavřen v malém monitoru jako v kleci pro domácí zvířata. Původní snímek pochází z archivního filmového zpravodaje z padesátých let minulého století.

Joanna Rajkowska

Maja Gordon jede do Chořova / Maja Gordon goes to Chorzów, 2006
video, 23'45''

Film Joanny Rajkowské nazvaný *Maja Gordon jede do Chořova* je pokusem o zachycení vztahů mezi Poláky a Židy. Maja Gordon jede do Chořova, kde se narodila a odkud odešla s rodiči v roce 1957. Film však není záznamem sentimentální cesty ani se nejedná o dokument o traumatickém zážitku z vynucené emigrace. Jde o pokus skrýt minulost za roušku přítomnosti. Maja se pokouší vyrovnat se s Polskem, se svým obrazem Polska a se sebou samotnou. Svoje vzpomínky konfrontuje s realitou a právě ta je ve skutečnosti základním tématem tohoto filmu. Vztah mezi Majou a Joannou, jejich putování, rozpravy, hádky a šprýmy činí méně bolestným nezdár, který pramení ze snahy dotknout se nemožného.

Erzen Shkololli

Bílá / White, 2005
video, 10'25''

Ve videu *Bílá* portrétuje Erzen Shkololli starou dámu ze svého rodného města Peje. Více než deset let sledoval zásadní změnu jejího vnějšího vzhledu – na začátku se tato paní začala oblékat do bílých šatů a během let „bělela“ stále více – až jí bílé šaty zcela zahalily tělo. Paralelně s touto změnou vnějšího vzhledu se stále více ocitala na okraji společnosti. Erzen Shkololli s velkou citlivostí přistupuje k jejím velmi osobním příběhům a zážitkům.

Slaven Toli

Vágní vzpomínky na jednu ztracenou fotografii / Vague memories of one lost photo, 2008
fotografie

Performance Vágní vzpomínky na jednu ztracenou fotografii předvedená při zahájení Subversive Film Festival, který byl věnován událostem roku 1968, byla věrnou kopií performance italského umělce Luigiho Ontaniho Don Quijote de la Mancha z roku 1974, při níž umělec seděl nahý na mechanickém houpacím koni pohybujícím se, jen když jste do něj vhodili mince, a četl si při tom Dona Quijota de la Mancha. Kromě přesného opakování Ontaniho performance v sobě Toljovo nové ztvárnění neslo dávku trpké sebeironie plynoucí z popření představy úžasného umělce – hrdiny.

Curatorial statement:

Contemporary visual art is characterized by ever deepening concentration of its own institutional frame, and at the same time by certain globalization of individual artistic attitudes and creative strategies. In the specific post-totalitarian environment of Central and Southeast Europe, these centralization processes are balanced by distinct social and cultural instability. Transformation of social systems is in this context accompanied by lack of interest in artistic expressions, defects in the artistic exchange, and not infrequently, also by a neo-colonialist approach of the global scene to the local milieu. Limited financial resources, absence of production background, undeveloped art market and other factors limiting "operation of art", often direct post-totalitarian authors toward international artistic centres. However, the message they bring to this sophisticated and in comparison with their experience so different environment is often incomprehensible for the international audience. Therefore, the art from elsewhere, from the periphery gets into a communication crises and its authors find themselves in a kind of cultural and institutional state of weightlessness.

One of the strategies to face this transformation deviation can be a consistent reflection of the "margin" esthetics riches. It is accompanied with a strong social belonging to the given environment, and often also with the necessary organizational activities substituting the absence of any operational and production frame of contemporary art. Face to face the disillusion arising from the seemingly unchanging hierarchy of the systems of cultural representation, a number of artists are trying to create alternative creative relations. Artworks originated on the boundary between dominance and marginality then often attain the character of a cultural and social sign, the essence of which is applying the tenets of documenting reality, and the confrontation of reality with artificiality. The reality which becomes a theme is at the same time viewed in a complex way in the intersection of specific features of historic, social, cultural, and aesthetic. In this way, an aesthetic code comes into being whose basic function dwells in the capability of an authentic and at the same time tautological reference of a place, urban complex and its social climate. The focus on the "otherness" of one's own position at the same time develops the critique of the dominance of the so-called Western world, and, in the context of Derrida's "différance" also the tenets of deconstruction. Contemporary Central European and Southeast European visual arts often employ this "otherness" in the process of signifying, giving preference within this framework to hybrid models of pseudo-documentarism, fiction, or representation. This gives rise to a specific discourse of aesthetic erroneousness, of visual unsettling and seduction, which is suffused with the critique of the dominance of globalization and the absence of a firm institutional framework as well as an intense supplementarity of meaning.

From the point of view of expressional media, the emphasis on the pseudo-documentary means, or fictitiousness, in contemporary Central European and Southeast European visual art is particularly accented in photography and in various forms of video art. In this respect, however, we must draw attention to a new understanding of photography which technological level has shifted, and which has expanded towards the sphere of the media producing technical static image (besides traditional photography, there are various digital and computer-manipulated prints). We may find a whole number of reasons for such a massive expansion of technical pseudo-documentary images into the sphere of post-totalitarian visual art. For the sake of a certain simplicity, we could divide these into external (responses to the theoretical and institutional trends in the global context of contemporary art), and internal (reflections on the local social and cultural situation) tendencies. Absolutely crucial in this context is the confrontation of the post-totalitarian cultural milieu with the role of visual

communication technologies within the overall context of the international art scene, which was itself still heavily influenced by postmodernist impulses during the first half of the 1990s.

The contemporary visual art, adrift in the vortex of influences of a multicultural society, only with difficulty finds a striking originality. That which in general still draws us to art is above all a mutual communication and nondirective individual involvement in a specific social environment. Visualized and aestheticized individual stories from various parts of the transforming post-totalitarian space can certainly expand the limits of our perception. These shifts may seem somewhat insufficient, unspectacular, or even chaste, but they always bring about new and unrepeatably experience.

Jiří Černický

Aerodynamická krajina / Aerodynamic Landscape, 2008

Aerodynamický panelák / Aerodynamic Tower Block, 2008
mixed media (pullover)

Spider, 2008

Video loop

The urgency of all these projects consists of the unique mix of social perceptiveness, symbolic visual appropriation, and risomatic narrative nature. Jiří Černický models the structure of his artifacts somewhat unwittingly, calmly outlining the theme and weaving a web of connections around it. This gives rise to multilayered probes combining semi-documentary principles with designer forms. The author in fact produces items, graphic signs, or visual messages, which simulate a practical function in order to enhance the feeling of uncertainty in the process of their designation. Vigilance vis-à-vis these ambivalent items raises not only questions connected with the issues of perception and interpretation, but in a certain sense evokes a new discursive situation occurring at the verge of reality and myth

Hubert Czerepok

Nikdy nebudeš Polákem / You'll never be a Pole, 2008

neon

Hubert Czerepok tracks down not only paranormal phenomena but also absurd situations. His works very often are a kind of cover version – a repetition of things which are more or less literal. The neon sign which reads *You'll never be a Pole* is also such a work. It is a repetition, which retains the original spelling, of a slogan that appeared on banners displayed at Polish football stadiums and was directed at the Brazilian player of Legia Warszawa Roger Guerreiro. The work serves as a record of the emotional state and the outlook characteristic of extremist nationalist and neo-fascist groups. Transferring the slogan into a gallery in the subtle form of a neon sign results in a certain discrepancy. The artist, in fact, does not comment on the reality he encountered in a straightforward manner; the reality, however, speaks for itself and does not require any comment.

Oskar Dawicki

Místo v srdci / Place in Heart, 2008

Installation

Oskar Dawicki builds an enormous cage which claustrophobically fills the room in the gallery and which is constructed out of identical bird cages made in China. New, white, empty and impeccably clean, they are devoid of any signs of life. They are also cold; just like laboratory rooms seem to be cold and callous. Paradoxically, the dead bird in the middle of the construction seems to be its most alive element. This work by Oskar Dawicki poses a question about the limits of freedom. Can freedom have any limit at all? Is it gradable? Are we more free in an enormous and luxurious cage than in a cramped and dirty one?

Šejla Kamerić

Západ slunce / Sunset, 2008

video loop

The Warsaw Ghetto in flames, April 1943.

Believe to be the only color photograph showing the Warsaw Ghetto in flames during the 1943 uprising. Made as a transparency by Karol Grabski of Lodz, who was hiding in Warsaw at the time.

"The sea of flames flooded houses and courtyards... There was no air, only black, choking smoke and heavy burning heat radiating from the red-hot walls, from the glowing stone stairs."

Marek Edelman, 2007

In 1942, as a youth leader in the Bund, Edelman was among the founders of the underground Żydowska Organizacja Bojowa (Jewish Fighting Organization). In the Warsaw ghetto uprising of April-May 1943, led by head-commander Mordechai Anielewicz, Edelman became one of the three ZOB sub-commanders in the brushmaker's area of the ghetto. Edelman survived the uprising's suppression and the ghetto's liquidation, and managed to escape aided by underground activists of the Armia Ludowa (People's Army).

Zdena Kolečková

Trojí identita / Tripple identity, 2008

mixed media

On the mountain meadows of Jeseníky (a boarder district between Moravia, Silesia and Poland, inhabited till 1945 mostly by German population, I have founded a botanical rarity – beautiful and tender flower. On the information tables of the surrounding natural park it was written its original and unique name: *Fiolek žltý sudeckí* (*Viola lutea* subsp. *sudetica*). Until this time I was searching for another examples of botanical endemits of former Sudeten area and I have founded: *Dzwonek okrągłolistny sudeckí* (*Campanula rotundifolia* subsp. *sudetica*) and *Macierzanka nadobna sudecka* (*Thymus pulcherrimus* subsp. *sudeticus*). I was doing a sketches – couple of drawings – during a whole summer time and together with all three dried plants put into the wooden boxies accompanied by its German, Czech, Polish and Latin titles.

Kobas Laksa

Vydal jsem se na pouť se svou matkou / I went on a pilgrimage with my mom, 2007

Video, 22'30''

The film *I went on a pilgrimage with my mom* is a video recording of the pilgrimage to Lichen which was organized by the artist's mother, who is an activist of a Radio Maryja, a religious group. The artist shows the pilgrimage as a specific ritual, towards which the artist keeps a cold distance; however, meetings of the art world together with the activists of Radio Maryja are usually full of emotions. What is appealing in this film is the duality of close relationships between mother and son and the fact that the world of pilgrims is so unmatched to the world of artists.

Eva Mráziková & Martin Mrázik

Nikdy neodejdu / I'll never leave, 2008

installation, slide show

The project consists of an installation in a shape of a working place, which should make an impression that has just been left by someone. The installation is completed by a slideshow and a soundtrack. There are flashing mode pictures of landscape in free slideshow on the screen, the landscape in which artists live and are influenced by. In fact, the pictures are very subjective record of this space (the pictures selected had not always been taken with an intention to document the landscape, but more likely to note a specific mood, a trip, a story ... primarily personal and family moments). There is sounded like a litany spoken text into the flashing slideshow that repeats one sentence: "I will never leave. I will never leave. I will never leave. The litany becomes a wishful thinking, a prayer, a laconic sight, an absurd establishment that contrasts with a blank space by the table...

On one side, the project works with a real surrounding which evokes a specific feeling (documentary, social, retrospective) and by means of visual and sound interferences insecures its original form and adds another free interpreted situations to itself. The other side, represented mostly by sound installation of spoken word refers to a topic of leaving, going away and extermination – whether it is a level of intimate personal relationships (as a separation, a death, a severance, a betrayal) or more general, the level of social relationships (leavings and disappearances in terms of social-political conflicts). An indefinite speech exponentiates the indeterminacy of the fixture and the inability to realize the truth, the relationship and the solution of things and situations which, by all means, are creating very specific human destinies.

Pavel Mrkus

Umělec / The Artist, 2006

video loop

The Artist - nebo artista - čínský varietní umělec je lapen ve vlastní nekonečné smyčce dokonalého krouživého pohybu s porcelánovou mísou na hlavě. Je přitom uzavřen v malém monitoru jako v kleci pro domácí zvířata. Původní snímek pochází z archivního filmového zpravodaje z padesátých let minulého století.

Joanna Rajkowska

Maja Gordon jede do Chořova / Maja Gordon goes to Chorzów, 2006

video, 23'45"

Joanna Rajkowska's film entitled *Maja Gordon goes to Chorzów* is an attempt at presenting the relations between the Poles and the Jews. Maja Gordon goes to Chorzów where she was born and from which she left with her parents in 1957. The film is not, however, a record of a

sentimental journey; nor is it a documentary about the traumatic experience of enforced emigration. It is an attempt at hiding the past behind the veil of the present. Maja tries to come to terms with Poland, with her image of Poland and with herself. She confronts her memories with reality, and it is the latter that is, in fact, the most vital theme of the film. The relationship between Maja and Joanna, their journey, their conversations, quarrels and antics make the impression of failure resulting from trying to touch the impossible less vivid.

Erzen Shkololli
Bílá / White, 2005
video, 10'25''

In the video *White*, Erzen Shkololli portrays an old lady from his hometown Peje. Over more than ten years he observed the profound change of her public appearance – in the beginning the lady started to wear white clothes and over the years she became more and more „white“ – completely covering her body in white clothes. Parallel to the change of her public appearance, she left more and more excluded from the society. Highly perceptively Erzen Shkololli approaches her very personal stories and experiences.

Slaven Tolj
Vágní vzpomínky na jednu ztracenou fotografii / Vague memories of one lost photo,
2008
photography

Performed at the opening of The Subversive Film Festival, which paid tribute to the 1968 events, the performance *Vague memories of one lost photo* literally restaged the Italian artist's Luigi Ontani's performance Don Quijote de la Mancha from 1974, where he sat naked on a mechanical rocking horse, which only was moving when coins were inserted into it, reading Don Quijote de la Mancha. Beyond the literal repetition of Ontani's performance Tolj's reenactment carried some bitter self-irony alluding to the abandonment of the idea of the sublime artist – hero.

Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem / Emil Filla Gallery Ústí nad Labem
Velká Hradební 19, 400 01 Ústí nad Labem
Tel./Phone: +420 475 211 830
Email: fillovka@volny.cz, gallery@gef.cz
www.gef.cz

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem /
Faculty of Art and Design of Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem,
Pasteurova 9, 400 01 Ústí nad Labem
Tel./Phone: + 420 475 285 131
www.fud.ujep.cz

Otevírací hodiny Galerie Emila Filly:
Út – Pá 10 – 13 hodin, 14 – 18 hodin, So 10 – 14 hodin.
Každou středu volný vstup.

Více informací o výstavě a doprovodném programu naleznete na www.gef.cz.

Realizaci projektu Place in Heart v České republice podpořili Ministerstvo kultury České republiky, Visegrádský fond, město Ústí nad Labem a Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Projekt Place in Heart je spolufinancován fondem Ministra pro kulturu a národní dědictví Polské republiky.

Opening hours of the Emil Filla Gallery:

Tue – Fri 10 a.m. – 1 p.m., 2 p.m. – 6 p.m., Sat 10 a.m. – 2 p.m.

Every Wednesday free admission.

For more informations concerning the exhibition and its following programme, see www.gef.cz.

The realization of Place in Heart project is supported by the Ministry of Culture of the Czech Republic, Visegrad Fund, City of Ústí nad Labem and Faculty of Art and Design at Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem. Place in Heart project is cofinanced from the funds of the Polish Minister of Culture and National Heritage.

Výstavní program Galerie Emila Filly Ústí nad Labem je v roce 2009 organizován s laskavou podporou následujících institucí / The exhibitional programme of Emil Filla Gallery Ústí nad Labem is organized with kindly support by the following institutions: Ministerstvo kultury České republiky / Ministry of Culture of the Czech Republic, Město Ústí nad Labem / City of Ústí nad Labem, Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem / Faculty of Art and Design of Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem.